

עפ"ג 44040/08 - מדינת ישראל נגד קאסם עליאן

בית המשפט המחוזי בירושלים שבתו כבית-משפט לעערורים פליליים

עפ"ג 44040-08 מדינת ישראל נ' עליאן 15 יוני 2015

לפני כב' השופט גילה כנפי-שטיינץ

כב' השופט ד"ר יגאל מרزل

כב' השופט אריה רומנווב

בעניין: מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

המערערת

נ ג ז

קאסם עליאן

על-ידי ב"כ עו"ד עבד ג'יג'ינו

המשיב

פסק דין

1. לפניינו ערעור המדינה על גזר דין מיום 8.7.14 של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ש' הרבסט) אשר ניתן בת.פ. 56746-05-13. במסגרת גזר הדין הוטלו על המ>thisib העונשים הבאים: 6 חודשים מאסר בפועל שירצטו בעבודות שירות; מאסר מותנה; קנס בסך של 7,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורה; וצו מבחן למשך שנה. העונשים אלה הוטלו על המ>thisib לאחר שהורשע, על יסוד הודהתו, בעבירה של סחר باسم מסוכן. העורעור שלפנינו מכoon נגד קולות העונש שהוטל על המ>thisib.

2. בכתב האישום המתוקן שהוגש נגד המ>thisib יוחסה לו עבירה של סחר בשם מסוכן. על פי כתב אישום זה, ביום 23.9.12 מכיר המ>thisib, יחד עם שניים נוספים, לסוכן משטרתי, סמ מסוכן מסווג חשש במשקל של 90.11 גרם ברותו ("סולית חשש"), תמורה סכום של 2,240 ₪. כאמור, המ>thisib הודה בעבודות כתב האישום המתוקן, והורשע בעבירה שיוחסה לו.

3. בהמשך לכך, בית משפט השלום הורה על קבלת תסקير שירות המבחן בעניינו של המ>thisib. שירות המבחן התבקש להתייחס, בין היתר, גם לשאלת הרשעה, וזאת נוכח בקשה המ>thisib שלא להרשיעו. המ>thisib טען בהקשר זה, כי הרשעתו תפגע בהליך השיקומי בו החל ובסיומו לעבוד בתחום הסיעוד, אותו הוא מתעד למילוד. המלצתו של שירות המבחן (בתקיר מיום 12.3.14) הייתה להטיל על המ>thisib עונש מאסר שירות בעבודות שירות, וכן להעמידו בצו מבחן לתקופה של שנה, במהלךה ניתן יהיה, בין היתר, לעקב אחר מצבו ולשלבו בקבוצה טיפולית מתאימה.

4. לאחר שמיית הטיעונים לעונש, ביום 18.3.14, הורה בית משפט كما על הגשת תסקיר משלים מטעם שירות המבחן, בו תיבחן שאלת הרשעה. כמו כן נتابקה חווות דעתו של המmono על עבודות השירות. במסגרת התסקיר המשלים (מיום 22.5.14) לא בא שירות המבחן בהמלצתה להימנע מההרשיע המ>thisib, ושב על המלצתו בעניין העונש, כאמור לעיל. המmono על עבודות השירות מצא את המ>thisib מתאים למסגרת זו.

.5. בגזר דין מיום 8.7.14 קבע בית משפט קמא, כי יש להוותיר את הרשותו של המשיב על כנה, וזאת נוכח חומרת העבירה ונסיבותיה; האינטראס הציבורי בלחימה ברגע הנסיבות; וכן בשים לב לכך שההרשות אינה מהוות מחסום אוטומטי בפני המשיב המונעין לעסוק בסיעוד. בנימוקיו גזר הדיון הדגיש בית משפט קמא את חומרת העבירה בה הורשע המשיב, את שכיחותה הרבה ופגיעתה הקשה, וכן את קלות ביצוע העבירה והרוווח הכספי הנובע ממנה. עוד התייחס בית המשפט לניסיונות לסייע ביצוע העבירה וציין, כי כמות הסם שנמכרה ואופן ניהול העסקה מלמדים כי המשיב הוא "אדם המתהלך בשוק הסמים כבקיא וכרגיל בו". לפיקר קבע בית המשפט כי מתחם הענישה ההולם נע בין מסר בפועל שירוצה בעבודות שירות ל-15 חודשים מסר. באשר לעונש הראי במקורה זה, בית משפט קמא ציין את גלו הצער של המשיב בעת ביצוע העבירה ואת עברו הנקוי ונטול החרשויות. כמו כן, בית המשפט נתן את דעתו לשיקולי שיקום, ציין את המהפר שביצוע המשיב בחיווי, ובכלל זה את הסימניםאותם הוא הראה בכיוון של לימודי אקדמיים וניהול חיים נורמטיביים. עוד ניתן משקל לכך שהמשיב נטל אחריות על מעשיו, הודה, וחסר זמן של הצדדים וזמןנו של בית המשפט. בסופה של יום גזר בית המשפט על המשיב את העונשים שפורטו לעיל.

.6. במסגרת הערעור המונח לפניינו מבקשת המערערת להשג עkolת העונש, לשיטתה. Natürlich, כי שגה בית משפט קמא בגזר דין משקיע כי מתחם הענישה ההולם בנסיבות העניין כולל גם מסר לדריזו בעבודות שירות. המערערת סבורה כי מדובר במתחם ענישה מקל, אשר אינו הולם את חומרת העבירה ונסיבות ביצועה, וכי קביעה מתחם זה סותרת את מדיניות הענישה הנהוגה ומסכלת את מאਮץם בתיק המשפט השונים במיגור תופעת השימוש בסם והפצתו. עוד Natürlich, כי בית משפט קמא לא ייחס את החומרה הרואיה והמתבקש לעבירה בה הורשע המשיב, ולא גזר עליו עונש ההולם את חומרתה. Natürlich, כי העונש שהושת על המשיב הינו מקל, אין בו הרתעה מספקת, והוא אף אינו הולם את ניסיונות ביצוע העבירה, כפי שצינו על ידי בית משפט קמא עצמו במסגרת גזר הדיון. לסיכום, המערערת עותרת לכך שבית משפט זה יתעורר בגזר דין של בית משפט קמא ויטיל על המשיב עונש של מסר " ממש". עוד התבקש כי נוראה על חילוט הרכב ששימוש ביצוע העבירה.

.7. דיון בערעור נקבע תחילת ליום 12.11.14. במועד זה לא התקיים הנאשם. ב"כ המשיב טען לפניינו כי המשיב נמצא במסגרת סגורה לגמilia מסוימים בליפטא, וכי הליך הגמilia צפוי להסתיים ביום 20.1.15. במצב דברים זה עתר ב"כ המשיב לדחיתת מועד שמיית הערעור עד לאחר סיום הליך הגמilia. לאור האמור נעתרנו לבקשתו של ב"כ המשיב ודחוינו את מועד שמיית הערעור ליום 5.2.15, תוך שירותי המבחן התבקש להגיש תסקירות מעודכן בעניינו של הנאשם.

.8. תסקירות כאמור אכן הוגשו. בתסקירות מיום 3.2.15 נאמר, כי ביום 24.12.14 הופסקה השתתפותו של המשיב בהליך הגמilia ב"לייפטא" וזאת בשל סגירת המסתגרת, ואולם בשים לב להערכת גורמי הטיפול כי המשיב זקוק להמשך טיפול ארוך טווח, הוא שולב בתוכנית גמilia במסגרת הקהילה הטיפולית "מלכישוע" בצפון הארץ. עוד נאמר בתסקירות, כי התתרומות השירות המבחן היה, כי המשיב משותף פעולה עם תוכנית הגמilia. במצב דברים זה המליץ שירותי המבחן על דחיתת הדיון בעניינו של המשיב למשך שלושה חודשים נוספים, וזאת לצורך המשך מעקב אחר מצבו של המשיב והתקדמותו. בשים לב להמלצת שירותי המבחן הורינו על דחיתת הדיון פעם נוספת תוך שירותי המבחן התבקש להגיש תסקירות משלים בעניינו של המשיב לקרהת הדיון הבא שנקבע.

.9. בתסקירותו מיום 5.5.15 ציין שירותי המבחן את התרומותו ולפיה המשיב נמצא בעיצומו של תהליך טיפול חיובי ב"מלכישוע". עוד ציין בתסקירות, כי מסגרת הטיפול כוללת שהיא של שנה במסגרת הקהילה (ב"כפר"), ולאחר מכן שהיא של חצי שנה נוספת במסגרת הוסטל שיקומי השיר לקהילה, שם המטופל מנהל חיים עצמאיים

בתחומי התעסוקה וניהול משק בית בליווי צוות טיפול. על רקע האמור שב שירות המבחן וביקש דחיה נוספת של מועד הדיון, באربעה חודשים, וזאת על מנת לאפשר למשיב את המשך הטיפול.

10. לדין שהתקיים לפניו ביום 28.5.15 התיאץ המשיב. בפתח הדיון ביקש בא כוחו כי נאמץ את המלצת שירות המבחן ונדחה את מועד הדיון פעמיים נוספים, וזאת על מנת לאפשר למשיב לסיים את השלב הראשון של הטיפול (השהיה ב"כפר"). ב"כ המשיב ציין עוד, כי אפשר שקיימת אפשרות ולפיה במסגרת השלב השני של הטיפול (השהיה בהוטטל) ישולב גם ריצוי עבודות השירות, וכי הוא בוחן את הדבר. ב"כ המערערת טען מנגד, כי אין מקום לדוחות את שמיית הערעור פעמיים נוספים, ויש לשמעו את הערעור לגופו. לאחר שקהלנו בדבר קבענו, כי אין מקום לדחיה נוספת של שמיית הערעור, וכי הערעור ישמע באותו מועד. ב"כ המערערת שבע על הטענות שהובאו לעיל וטען, כי יש לקבל את הערעור ולהורות על שליחתו של המערער למאסר " ממש". ב"כ המשיב טען מנגד, כי יש לאפשר למשיב להשלים את הליך השיקום אשר בעיצומו הוא מצוי ולא להטיל עליו עונש של מאסר בגין סORG ובריח. ב"כ המשיב ציין עוד, כי המשיב מחויב להליך השיקום שהוא עובר וכי משפחתו הוציאה מכיסה סכומי כסף ניכרים בהקשר להליך זה. המשיב מסר בדיון, כי מסגרת הטיפול הסוגורה ב"מלכישוע" (השהיה ב"כפר") צפואה להסתטיים בעוד 3-4 חודשים ולאחר מכן צפוי השלב השני של יציאה להוטטל.

11. לאחר ששמענו את טענות הצדדים וקהלנו בדבר, הגיעו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות. אכן, העירה בה הורשע המשיב אינה קלה וכן גם נסיבות בזיהועה. ואולם מנגד, בית משפט קמא הביא לזכותו של המשיב, ובצדק, את גלו הצעיר בעת ביצוע העירה (כ-19.5), את עברו הנקי ואת הודהתו. בית המשפט גם ציין בגזר הדין כי המשיב היה נתון במעצר " ממש" במשך תקופה של קרוב לחודש ימים (ימים 27.5.13 עד ליום 24.6.13), וכי היה נתון גם ב"מעצר בית".

12. שיקול נוסף הביא בית משפט קמא הוא שיקול השיקום. דומה, כי לשיקול זה יש לתת משקל של ממש בעניינו, בשים לב לתמונה שנפרשה לפניינו ולפיה מאז ניתן גזר דין של בית משפט קמא מצוי המשיב בעיצומו של הליך שיקומי ממושך וחובי, תחילתה במרכז הגמילה בפתחה, ועכשו במסגרת "מלכישוע". לא מותר לצין, כי המשיב מורהך מהציגו או נתון במוגבלות שונות מאז מעצרו ביום 27.7.13, הינו במשך תקופה של מעלה מ-22 חודשים. תחילה, במשך חדש ימים, היה המשיב נתון במעצר " ממש"; אחר כך, במשך תקופה ממושכת, היה המשיב נתון ב"מעצר בית" ובתנאים מגבלים; ביום 20.10.14 החל המשיב בטיפול לגמילה מסמים במסגרת מג"ל צער המזוקמת בשכונת ליפטא, שם הוא שאה עד ליום 24.12.14, הינו במשך חדש ימים; ביום זה עבר המשיב לקהילה הטיפולית ב"מלכישוע" שם הוא שואה עד היום.

13. לנוכח כל האמור, ובشكلו מכלול נסיבות העניין, אנו סבורים שאין מקום להתערב בעונש אותו גזר בית משפט השלום על המשיב ואין מקום להורות על השבתו של המשיב אל מאחורי סORG ובריח. גם לא רأינו מקום להורות על חילוט הרכב המעורב. מטעמים אלה החלטנו לדוחות את הערעור. יש לציין, כי לא רأינו מקום לדוחות את הדיון בערעור למועד נוסף, כהצעת שירות המבחן, שכן החומר הקיים לפניינו אינם מבסס את המסקנה אליה הגיענו. אנו יוצאים מנקודת הנחה שרצוינו של המשיב לשיקם את חייו ולעלות על דרך חדשה הוא כן אמיתי, וכי הוא ימשיך בהליך השיקום אשר בעיצומו הוא מצוי, בהתאם למתווה עליו נמסר לנו, ובפרקוח שירות המבחן מכוח צו המבחן שנייתן על ידי בית משפט השלום.

14. בשים לב להליך אותו עבר המשיב ב"מלכישוע" ולאחר דבריו של המשיב כי של הליך זה צפוי להסתטיים בעוד מספר חודשים, אנו קובעים כי מועד תחילת ריצוי עבודות השירות יהיה ביום 1.9.15.

15. נציין, כי במהלך הדיון שמענו מב"כ המשיב שקיימת אפשרות ולפיו רצוי עבדות השירות "עשה במסגרת" שלב ב"י של הילך הגמiliaה אותו עבר המשיב, היינו שלב היציאה מהכפר הסגור להוסטל. נראה, כי אפשרות זו דורשת בבחינה ובדיקה מול הגורמים השונים המעורבים, וב"כ המשיב מוזמן לעשות את הבדיקה, הבדיקה והתאומים הדרושים.

16. **סוף דבר.** הערעור נדחה. כאמור, המשיב יחל לרצות את עבדות השירות ביום 1.9.15.

המציאות תודיע לב"כ הצדדים טלפונית על מתן פסק הדין ותשלח להם העתק ממנו כמוסכם; כן תמציא פסק הדין לשירות המבחן ולממונה על עבדות השירות.

ניתן היום, כ"ח סיון תשע"ה, 15 יוני 2015, בהעדר הצדדים.

גילה כנפי שטייניץ,
ד"ר יגאל מרצל,
אריה>Romanov, שופט
שופט